

A szerkesztőség címe (Írott Szó Alapítvány)

1092 Budapest, Ferenc krt. 14.Levelezési cím: **1450 Budapest, Pf. 77.**Számlázási cím: **1062 Bp., Bajza u. 18.**Telefon/fax: **413-6672, 413-6673**Szerkesztőségi mobil: **(70) 388-7034**

Központi e-mail cím és előfizetés:

info@magyarnaplo.hu

Elérhetőségünk a világhálón:

www.magyarnaplo.hu**www.facebook.com/magyarnaplo**

Kiadja az Írott Szó Alapítvány

(1092 Bp., Ferenc krt. 14.)

és a Magyar Napló Kiadó Kft.

(1062 Bp., Bajza utca 18.)

Terjeszti a Magyar Lapterjesztő Zrt.

(1097 Bp., Táblás u. 32.)

Előfizetésben terjeszti

a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága

(1080 Bp., Orczy tér 1.)

Előfizethető valamennyi postán,

a kézbesítőknél, e-mailen (hirlap@posta.hu),

faxon (303-3440)

Egy évre 7500 Ft, fél évre 3900 Ft.

További információ: 06-80-444-444

Nyomda: Pannónia Nyomda Kft.

(1139 Bp., Frangepán u. 16.)

**A folyóirat megrendelhető
szerkesztőségünkben is:**

• személyesen:

1092 Budapest, Ferenc krt. 14. I/5.• levélben: **1450 Budapest, Pf.: 77.**• telefonon: **06-1-413-6672**• e-mailen: **info@magyarnaplo.hu**

Hidegzuhany vagy bestseller?

A könyvforgalmazás állapota nem szakítható ki azokból a kulturális folyamatokból, amelyek átszövik mindennapjainkat, sőt szuperhatalmi státuszuknál fogva kiigazítják a határvonalakat fogalmaink géntérképén is. Ha csupán a közgazdaságtan, az allokáció, a redisztribúció és a piaci részesedés zavaaraiban határozzuk meg a kórt, felírhatjuk ugyan receptre a drága készítményeket, nem lesz, aki a terápiát alkalmazza; mert nem a könyv a beteg, hanem a tudat, amely a könyvesboltok ijesztő kirakatában tetszeleg.

Hallom, ahogy rávágjátok, kedves barátaim, akik osztotok velem az aggodalomban, hogy ez a tudat cselszövések áldozata, és igazatok van. A XX. század a nagy leleplezők korszaka volt, és a szellem emberei akár-hogy helyezkedtek, folyton-folyvást át kellett lépniük saját árnyékukon, különben orra buktak volna. Mai korszellemünk lemondott a kultúra művészi befolyásolásáról, ezért a manipulációkkal szemben védtelen. Emlékszünk Julien Bendára, aki (1927-ben) ujjával az írástudók árulására mutatott, avagy a médiaszakértő David Halberstamra. *Mert övök a hatalom* című könyvében – 1979-et írunk – ráhúzza a vizes lepedőt az amerikai média oligarcháira, bemutatva, miként tartják markukban a politikát. Legnagyobb európai tényfeltárónk mégis Oswald Spengler volt. *A Nyugat alkonyából* idézek: „A belső és külső méltóság milyen szintjén áll manapság mindaz, amit művészetnek és művésznek neveznek! Bármelyik részvénytársaság közgyűlésén vagy egy kiváló gépgyár mérnökei között több intelligenciát, ízlést, jellemet és tudást találunk, mint a jelenlegi európai festészet egészében és a szobrászatban. Egyetlen nagy művészre mindig száz fölösleges művész jutott, akik szintén művészettel foglalkoztak; ám amíg létezett nagy konvenció – s ennél fogva valódi művészet –, addig még ők is valami hasznosat csináltak. [...] annyi mindenestre bizonyos: napjainkban az összes művészeti intézményt be lehetne zárni anélkül, hogy ez a művészetet akár a legcsekélyebb mértékben is érintené.” Spenglernek az 1920-as évek fordulóján nem volt igaza abban, hogy a művészet elveszítette hatalmát. Ma azonban helytállóan bizonyulnának sorai, annyi korrekcióval, hogy a tudatunkat előállító részvénytársasági menedzser ízlésficama sem helyettesítheti a művészi ítélőerőt. A gépkocsi, a mobiltelefon és az ürrepülő tökélyre vitte a designt, de aki autóba ül, beleszól a mikrofonba, vagy megveti lábát a Holdon, szédül a tériszonytól. Könyvnek látszó tárgyaink mellé felsorakoznak a képnek látszó virtuális kegyeszek, a „spektákulum” képmutogató csodái; a keretet a monitor rámája, a szoboralakzatot az objekt, a hajlékot az épített környezet helyettesíti. E technológiai változás nem szükségszerűen, mégis egyértelműen antihumánus. De a mozgókép csillaga is leáldozott; hiába vette át néhány évtizedre a piktúrától és a literatúrától a vezető tudatformáló szerepét, immár filmiparrá züllött.

Az állam a minőségi könyvek szubvenciójával nem éri el a kívánt eredményt, ha a közérdekű tudat-üzemek, mint a közszolgálati média vagy az oktatás, kiutasítják a gondolatokat, illetve kioltják a kritikai érzéket. A művészi intézményrendszer reformja – igaz, nélkülözhetetlen – nem elégséges, és önmagában kudarcra ítélt, ha kultúránk a semmibe tart, és számot sem vetünk a *honnan jövünk, kik vagyunk, hová megyünk* gauguini kérdéseivel.

Mi a közös Spengler, Benda és Halberstam könyveiben? Mindhárom egyszerre volt kijózanító kultúrkritika és tudatmódosító eszme-futtatás, hidegzuhany és bestseller. Ott lapul-e már valamelyik üzlet polcán a könyv, mely észhez térít bennünket?

Falusi Márton

Szerkesztőbizottság: Jókai Anna (elnök),
Báger Gusztáv, Horváth Antal,
Kalász Márton, Kő Pál, Nemes Attila,
Salamon Konrád, Szakály Sándor, Vasy Géza

Főszerkesztő: Oláh János

E-mail: olahjanos@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7035

A szerkesztőség tagjai:

Bíró Gergely

(olvasószerkesztő, próza)
E-mail: proza@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7031

Cech Vilmosné
(gazdasági ügyintéző)

Csontos János
(Nyitott Műhely)

Gilányi Magdolna (szerkesztő)
E-mail: gilanyi.magdolna@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 421-8147

Réger Ádám (Könyvszemle, szerkesztő)
E-mail: regeradam@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7032

Szalai Judit (szerkesztő)
E-mail: szalaijudit@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 421-7962

Szentmártoni Anikó
(szerkesztőségi titkár, terjesztés, előfizetés)
E-mail: szentmartonia@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7030

Zsiga Kristóf (könyvkiadás)
E-mail: zsigakristof@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7033

Zsille Gábor (vers)
E-mail: vers@magyarnaplo.hu

Bornemissza Ádám (tördelőszerkesztő)

Borító: **Oláh Mátyas László**

A címlapon: **Szakály Sándor**
(**Oláh Gergely Máté felvétele**)

Meg nem rendelt kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. Minden felbélyegzett, választborítékkal ellátott levélre válaszolunk. Mutatópéldány kérhető a szerkesztőségben.

Falusi Márton: *Hidegzuhanó vagy bestseller?* 1

SZEMHATÁR

Kovács István: <i>Somogyi Győzőről</i>	3
Oláh János: <i>Az éjszaka hangjai</i>	4
<i>Vitorla vagy; Steril vadászat; Nem kérek kegyelmet; Miért a semmiért?</i>	5
Csontos János: <i>Közel/ítések</i> <i>Oláh János Közel című regényének motívumaira</i>	6
Pósa Zoltán: <i>Visszatérés a közel és a régmúlt álmországból</i>	7
Lehóczky Ágnes: <i>A szökőnap krónikája; A légi folyosók ökológiája;</i> <i>Post Scriptum; Post Scriptum az átfedésről</i>	10
Tamás Kincső: <i>Huszonkilenc nap</i>	11
Bertha Zoltán: <i>Ünnep és tisztelgés</i>	15
Miklóssy Endre: <i>A Széphalom Könyvműhely negyedszázada</i>	17
Szakolczay Lajos: <i>Hússzor öt mondat</i> <i>Kis breviárium az új Magyar Napló két évtizedéből</i>	19
Péntek Imre: <i>Repedező újkori freskó</i>	25
Csontos János: <i>A kétlaki Péntek Imre – a pályatárs szemével</i>	27
Ferdinandy György: <i>Deák Laci</i>	30
Czetter Ibolya: <i>Akit meglátogat a múlt</i> <i>Ferdinandy György: A francia asszony</i>	32
Marczinka Csaba: <i>Bibó-tünődés; Végső tünődés</i>	36
Széki Soós János: <i>Szekus a hidon</i>	37
Zirig Árpád: <i>Nyár Velencében</i>	40
<i>Visszafelé élem...; Fölismerés</i>	41
Somos Béla: <i>A menekülés</i>	42
Friederike Mayröcker: <i>mire van szükséged;</i> <i>fekete mint az anarchia zászlója; hogy és miért szeretlek</i>	44
<i>nagy bal kezével; Krypta; Betemetett arc</i>	45
<i>Franz Josef Czernin-portré; Mária mennybemenetele, a kertben</i> <i>a harangok a levegőben lengedező fényben</i>	46
Ekler Andrea: <i>Illúzió és alkotás</i>	47
Kelemen Lajos: <i>Boríz; Egy vagon kő</i>	49

NYITOTT MŰHELY

Csontos János: *Nem fekete-fehérben*
Beszélgetés Szakály Sándor történésszel múltjáról és jelenéről 50

KÖNYVSZEMLE

Sebők Melinda: <i>„A nemzetegység morális és spirituális fenntartása”</i> <i>Bertha Zoltán: Erdély felé</i>	59
Gy. Szabó András: <i>Medvigy Endre: Meghitt beszélgetések Nyirő Józseffel</i>	61
Szakolczay Lajos: <i>Rózsássy Barbara: Fekete-fehér fénylés</i>	63
Bíró Gergely: <i>A magába fagyott ember</i> <i>Kerstin Ekman: Egy gyilkos praxisa</i>	66
Ács József: <i>Sarki fény</i> <i>Ulla-Lena Lundberg: Jég</i>	67

SZERZŐINK 68

**Számunkat Somogyi Győző szitanyomataival illusztráltuk.
A képeket az smArt Design Studio bocsájtotta rendelkezésünkre.**